

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Nemčija na Balkanu napreduje.

Carigrad, 25. jan

Te dni si je Nemčija zopet zagotovila precejšen napredek. Dobila je dovoljenje, da sme otvoriti v Carigradu „Nemško banko“, in da sme nadaljevati bagdasko železnico. Za to dovoljenje bo ponudila turški vladi 100 milijonov mark posojila. Do sedaj je bila tu, razun malih denarnih zavodov samo ena velikanska „Otomanska banka“, ki ima sicer turško ime in turško stražo, posluje pa edino le s francoskim in angleškim kapitalom in je centrum vsakega denarnega podjetja. Tudi turška vlada se mora večkrat zatekati tu sem, kadar je v denarnih zadregah; teh zadreg se menda ne manjka. Sedaj bo nastopila neljuba sestra „Nemška banka“.

Velike važnosti za Nemčijo je tudi drugo dovoljenje, da smejo namreč nadaljevati angorsko železnico. Kakor znano, je zidana azijska železnica, ki se začneja pri Haidar Paša (poleg mesta Skutari) in je speljana do mesta Angora sredi „Male Azije“, — z nemškim in francoskim denarjem. Prvi direktor te železnice je vedno Nemec, drugi Francoz. Projekt rana pa je železnica že davno do Bagdada v Mezopotamiji in dalje do mesta Basra ob Perzijskem zalivu. Kadar bo dozidana, bo skoro docela v nemških rokah in se bo izpolnila srčna želja, ki jo goji že leta in leta vladeželjna nemška država.

S to železnico si bo priborila Nemčija svojo krajšo pot iz Evrope v bogato Indijo in dalje v vzhodno Azijo. Po tej poti se izogne marsikateremu carinskemu davku in velikanski kanalski tarifi v Sueškem prekopu, obenem pa se postavi na svoje noge in odpre nemški industriji velikanske komplekse v Mali Aziji, Siriji, Mezopotamiji, Perziji in Indiji. Za angorsko železnico je v mestu Haidar Paša sezidano velikansko umetno pristanišče, kamor zavozi čimdalje več parnikov.

Tako si Nemčija brez orožja, mirnim potom osvaja svet.

Naj pripomnim, da se po vseh višjih carigradskih šolah, tudi francoskih, podučuje nemščina kot neobvezen, semtertje tudi kot obližaten predmet.

P Adolf Čadež.

Celjska „Domovina“ in dr. Dečko.

(S Štajerskega.)

„Domovina“ od 31. januarja 1905 pri naša med domačimi in drugimi vestmi na prvem mestu izjavo zaupnega shoda celjskih Slovencev, polno publih fraz. Ta izjava pove vse mogoče, samo tega ne, kdo da je našo mizerijo v zadevi celjske gimnazije zakrivil. In temu se ni čuditi. Saj je ta izjava zagledala beli dan v dr. Dečkov pisarni, koncipiral jo je dr. Dečkov koncipient. Zato hočemo mi še enkrat na vsa usta povežati: „Našo najnovejšo mizerijo v zadevi celjske gimnazije zakrivil je naš prvak dr. Dečko.“ To moramo povedati, in naj bo to različnim gospodom še tako neprijetno. Če hočemo imeti pravico do narodne eksistence, poznati moramo tudi politično moralno, poklicati moramo brezobzirno vsacega, ki se je pregrešil nad narodnimi interesi, na od-

govor ter ga primerno kaznovati. Vsaka gnoloba se mora neusmiljeno izžgati. Le če se bomo tako vedli, lahko zahtevamo, da se upoštevamo in spoštujemo. Če se pa teh principov ne bomo držali, se ne bomo smeli čuditi, če bomo v Celju in njegovi okolici vedno bolj tla izgubivali. Le pomislimo! Okrajni zastop v resni nevarnosti, teharsko občino smo že davno izgubili, občina celjske okolice je v nevarnosti, v mestu samem bolj nazadujemo, kot napredujemo, javne ljudske šole za slovenske deklice sploh nimamo in približno sto deklic je brez poduka, število slovenskih dečkov v nemški ljudski šoli za dečke se je v zadnjih treh letih potrojilo in v prihodnjem šolskem letu se bo na nemški ljudski šoli otvorila že četrta paralelka za slovenske dečke.

Priboriti si niti ne moremo pravice, da bi si smeli staviti poslopje za slovensko ljudsko šolo. In sedaj pride še zadnji udarec! Celjska slovenska gimnazija je v resni nevarnosti! Reči moram, da je „Narod“ od 30. januarja storil gospodu dr. Dečko jako slabo uslugo, ko pravi, da je eden najdelavnejših Slovencev. Slovensko celjsko gimnazijo bi bili lahko tudi brez njegove delavnosti izgubili in naša politična bilanca bi ne bila nič slabša, ko bi ne bil nikdar nobeden prvak v Celje prišel. S tem nočemo nobenega žaliti, ampak pokazati hočemo na naše nedostatke, na naše narodne grehe. Kdor se hoče poboljšati, mora greh prej spoznati. Merodajni krogi v Celju bodo morali resno premišljevali, zakaj jim ljudstvo vedno bolj hrbet obrača, zakaj ptujski „Štajerc“ vedno več tal pridobiva, zakaj ne gre naprej, ampak nazaj. Še par let, in celjski narodnjaki ne bodo smeli več med ljudstvo. In temu se zopet ni čuditi, če se naš organ „Domovina“ predrzne v eni in isti številki prinesiti izjavo glede celjske gimnazije, ki bi morala biti naperjena proti dr. Dečku, in „V pojasne“ podpisano od dr. Ivana Dečka. Vprašam, kje je resnost? Ali se ne pravi iz čitateljev norce briti, če se kaj takega stori? In celjski prvaki ne smejo misliti, da je slovensko ljudstvo tako zabito, da bi tega ne sprevidelo. Ali hočejo „Domovino“ tiskati le za Dečkovo „žlahto“?

Poglejmo si sedaj še Dečkovo pojasnilo, ki je polno samih advokatskih „knifov“! — Dr. Dečkove krilate besede so bile: „Iz Celja ven ne gremo!“ In vsak je to tako razumel, da hočemo v mestu ostati in da je izven Celja vsak kraj izključen, tedaj tudi dr. Dečkov travnik v Sp. Hudinji pol ure izven Celja. Res je, da so ponudili nekateri merodajni krogi vladi kompromis, da se umaknemo iz mesta, pa le če dobimo pri sv. Maksimilijanu celo gimnazijo. A Sv. Maksimilijan in Spodnja Hudinja ni eno in isto. Sv. Maksimilijan je tako rekoč še v mestu, Sp. Hudinja pol ure iz središča mesta. In potem dalje, ali ste nam priborili celo gimnazijo? Vaše pojasnilo ni drugega kot pesek v oči za neuke ljudi. Zakaj ni dr. Dečko nobenemu povedal, kaj da je storil, zakaj je vse prikrival, zakaj je naravnost tajil, da je prodal travnik za stavbišče? Vse to kaže, da si je bil popolnoma svest, da je storil s tem velik naroden greh. Najbolj značilno je pa to, da je bil takoj pripravljen od kupne pogodbe odstopiti. On si niti upal ni jo zagovarjati, niti v seji celjske posojilnice, niti se ni prikazal k shodu zaupnih mož. Ali delajo tako možje? Ali delajo tako narodni voditelji? Za zaničevanje, katero izreka dr. Dečko „Slovenec“, se prav nič ne brigamo, ampak povemo mu jasno in odkrito, da v tej zadevi ne poznamo prizanašanja.

Državni zbor.

Dunaj, 1. febr.

Državne podpore.

Razprava o vladni predlegi glede državnih podpor vsled raznih uim je bila ne navadno obširna. Šele danes ob pol 4 uri je mogel p. edesednik izjaviti, da je zbornica tudi v tretjem branju odobrila zakon in po-

oblastila vlado, da sme 15 $\frac{1}{2}$ milijona kron razdeliti po vremenskih neizgledih poškodovanim v raznih deželah. Te podpore bode vlada razdeljevala v dogovoru s poljedelskimi družbami in zadrugami. To je dostavek k § 3., ki ga je zahteval proračunski odsek.

Sinoči je govoril kranjski posl. Pfeiffer, ki je opisaval škode vsled uim na Dolenjskem.

Danes je štajerski poslanec Žičkar utemeljil naslednje resolucije:

Vlada naj: 1. dovoli izdatno podporo po uimah poškodovanim posestnikom; 2. v smislu sklepa štajerskega deželnega zbora vse potrebno ukrene vsled plazov v haloških vinogradih; 3. izvrši uravnavo rek in potokov; 4. čimprej potrebno ukrene v obrambo vasi Gregorice ob Sotli; 5. občini Globoko dovoli primerno podporo za popravilo šolske zgradbe, ki se podira vsled nepazljivosti dotičnega državnega uradnika.

Skoraj vsak govornik je predlagal vsaj eno resolucijo. Vseh resolucij je 63. Ako bode zbornica tudi v bodoče tako složna, potem je delo zagotovljeno. A pridejo na vrsto vprašanja, glede katerih so mnjenja jako različna. V ponedeljek pride na vrsto zakon glede vojaških novincev za l. 1905. Mnogi so mnjenja, naj se vprašanje odloži z ozirom na zmedene ogrske razmere. Ogr, recte Mažari bodo brez dvoma glede armade zahtevali nove koncesije. Ako avstrijski parlament preje dovoli vojaške novince, vsaj eno leto nima ugodne prilike, da označi stališče nasproti ogrskim zahtevam. Sicer pa je v tem oziru po zakonu merodajen vladar sam kot najvišji vojaški poveljnik. In že iz tega vzroka se ni bati, da bi Ogrji do skrajnosti napeli svoje strune.

Odgovor naučnega ministrstva.

Na znano interpelacijo vsenemških poslancev glede Petrana je danes odgovoril naučni minister dr. vitez Hartel. V Mitterbergu na Gor. Avstrijskem sta sedaj le dva duhovnika, in sicer ravnatelj, oziroma oskrbnik hiše, drugi je neki tuji upokojeni duhovnik. Petran je bil edini korrigent. Razmere v Mitterbergu niso tajne, marveč povsem javne. Sicer pa se more o oseboj v Mitterbergu vsakdo prepričati iz letošnjega šematizma linške škofije na strani 40. (Čujte! Čujte!)

Kratek, a dober odgovor na vsenemška sumničenja.

Obrtna novela.

Danes je bil v zbornici razdeljen vladni načrt zakona, s katerim se naj prenarede in dopolnijo določbe obrtnege reda iz l. 1859, 1883, 1885, 1896 in 1897. Novi načrt določa prejembe glede obrtnih koncesij sploh in za posamezne obrte, osobito glede gostilničarjev, trgovine na drobno, obrtnih posredovalnic i. t. d. Dalje obsega novi načrt določbe glede obrtnih nadaljevalnih šol, obrtniških vajencev, obrtniških zadrug, podpornih in zavarovalnih društev.

Živinska kuga.

Kakor znano, je nova trgovinska pogodba z Nemčijo podpisana. Posebno važna je za našo vlado veterinarska pogodba. Doslej je naša vlada z ozirom na svoje poljedelstvo in živinorejo večkrat zaprla mejo brez pravega vzroka in le z izgovorom na nevarnost živinske kuge. V bodoče bode naša vlada s mislijo določala, ali je nevarnost, da se iz naše države prenese živinska kuga v Nemčijo. Glede klavne živine zaradi manj nalezljivih bolezni Nemčija sploh ne bode smela zapirati svoje meje. Zaradi hitro nalezljivih bolezni pa bode prepovedan izvoz le iz dotičnih okrajev, ako je okuženih najmanj 10% občin.

Praschev se bode smelo v Nemčijo na leto izvažati 80.000, in sicer 50.000 na Bavarsko, 30.000 preko saksonske meje.

K boju proti jetiki.

Priobčuje „Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne napljučih“.

(Dalje.)

Podružnica pa se ne more sama lotiti dela, prvič ker nima dovolj sredstev za to, in drugič ker posega praktično delovanje oskrbovalnično v področje drugih oblastev in naprav, pred vsem v področje mestnega oblastva, ki mu je izročena preskrba ubožcev. Oskrbovalnici bo večkrat skrbeti za največje ubožce, ki žive v najneugodnejših gmohtih in higijenskih razmerah, in zatorej bi koma dosegla kak uspeh brez dogovora in složnega sodelovanja z ubožnim oblastvom. To nalogo so že večkrat poizkušali rešiti; tako n. pr. je v Halli ob Saali podružnica za zatiranje jetike že delovala v to smer. Tamkajšnje razmere so vzor najtesnejšega sodelovanja mestne ubožne uprave z zasebnim dobrodelnim, oziroma jetiko zatirajočim društvom. Mestni svetovalec Putter, ki je hkrati načelnik ubožne deputacije in pa podružnice za zatiranje jetike, piše o tem:

„V Halli je ta zadeva tako urejena: podružnica se drži (nedvomno pravega in jako važnega) načela, da ni prepuščati ljudi zaradi jetike, če količjak mogoče, javni ubožni preskrbi. Stopil je torej v zvezo z drugimi dobrodelnimi društvi v mestu in jih zaprosil, naj pomagajo pri ne javno podpiranih osebah s prispevki k najemninam, s posteljami i. t. d., da se jetičniki ločijo od svojih rodbin. Javno podpirane jetične osebe, ki jih je veliko že huje bolnih, dobivajo podporo od ubožne uprave, katere načelnik je obenem načelnik podružnice. Mestne okrajne ubožne komisije so že dolgo poučene o načelih za zatiranje jetike. One preiskujejo razmere jetičnih oseb same od sebe in dovoljujejo potrebna sredstva za zdrave sobe jedilno opravilo, mleko i. t. d. Tudi zaukazujejo razkuževanje s formalinom o prikladnem razkuževanju pri selitvah. Mesto opravlja razkuževanje v teh primerih na predlog podružnice za zatiranje jetike zastenj. Bodi omejeno, da so najemnine za prinačete sobe veliko manjše, nego se je splošno mislilo. — Pri tem postopajo ubožne komisije tako, da naroče jetičnikom ali njih svojcem samim, naj si poiščejo primerne sobe in jih po privolitvi najamejo, najemnino, ki jo prejmejo od mesta ali od društva, pa same plačajo gospodarjem?“

(Dalje prih.)

Dogodki na Ruskem.

Zastopniki peterburških delavcev pri carju.

Car Nikolaj je 1. febr. sprejel v Carskem selu 32 delavskih zastopnikov iz peterburških tovarn in delavnic. Z zastopniki delavcev sta tudi prišla finančni minister in pa peterburški generalni guverner Treppov. Ob 3. popoldne je prišel car z velikim knezom Jurijem Mihajlovičem in sprejemno dvorano. Car je rekel: „Dober dan, otroci moji!“ delavci so odgovorili: „Zdravo, Vaše veličanstvo“. Car je nagovoril delavce: „Poklical sem vas k sebi, da čujete moje besede iz mojih ust in jih sporočite svojim tovarišem. Do obžalovanja vrednih dogodkov, z žalostnimi, toda neizogibnimi posledicami nemirov, je prišlo, ker ste se dali zapeljati po izdajalcih in sovražnikih naše domovine in se dali preslepiti onim, ki so vas pozvali, da mi vročite prošnjo o svojih potrebščinah. Ti ljudje so s tem povzročili vstajo proti meni in proti moji vladi, ker so vas prisilili prenehati z delom v času, ko morajo delati vsi pravi Rusi zato, da premagamo trdovratnega sovražnika. Vstaja zapelje vedno množico, da kali mir in bo vedno prisilila oblasti, da nastopijo z orožjem, vsled česar pade potem tudi mnogo nedolžnih žrtev. Vem, da delavstvo življenje ni lahko. Mnogo bo treba organizirati in zboljšati, a imejte potrpljenje! Sami veste,

da moramo biti pravični delodajavcem in da se moramo ozirati na našo industrijo. A hudo delstvo je, če meni na prekucij-ki na-čin p-kažete svoje potrebnosti. V moji skrbi za delavsko blagostanje bom storil vse, da se izboljša vaše stanje, in bom omogočil, da se bodo na zakonit način vršile poizvedbe o vaših zahtevah. Z-upam lojalnemu čutu delavcev in udanosti do mene in odpuščam vsa hudodelstva. Povrnite se na delo in iz-ršujte s svojimi tovariši svoje dolžnosti, v kar naj vam pomaga Bog! — Car je nato pozval delavce še enkrat, naj sporoče vse, kar jim je povedal, tudi svojim tovarišem. Obljubil jim je, dati svoje obljube pismeno. Nato so se podali v cerkev, nakar so bili v Carskem selu pri kosilu. Ob pol 5. popoldne so se delavci zopet odpeljali v Peterburg.

Bulygin, minister za notranje stvari na Ruskem.

Peterburg, 2. febr. „Grazhdanin“ poroča, da je bil član ruskega državnega zbora Bulygin imenovan za ruskega ministra notranjih stvari. Bulygin je bil guverner v Moskvi in pomočnik velikega kneza Sergija ter pozneje poklican v državni zbor. Ta vest je uradno potrjena.

Napad na policijskega šefa v Odesi.

Odesa, 1. febr. Danes ob 10. dopoldne je streljal na odeskega policijskega šefa Golovina Abraham Stulman in ga zadela v desno pleče. Strellec je poizkušal uiti, a je bil prijet. Golovin ni težko ranjen.

V Peterburgu

je sedaj mir. Trgovine so šele deloma otvorene. Pod pepelom pa še tli ogenj. Agitatorji pribijajo na tovarne oklice, naj se delavstvo oboroži, da bo nadaljevalo boj. V Peterburgu so izvršili smrtno obsodbo na nekem mornarju. Delavci žurnega delavnika ne bodo dosegli, vse koncesije bodo menda v tem, da se bo v določenih mejah dala večja zborovalna prostost. Nekateri Rusiji sovražni listi poročajo neverjetno vest, da je bil proti carju v Carskem selu izvršen atentat. Proti njegovemu vozu je bila vržena bomba. Konja sta ubita, car pa ni ranjen. To poročilo je skoro gotovo izmišljotina.

Carjev dar.

Car, carica in carica vdova so izjavili potom guvernerja rodbinam dne 22. t. m. na peterburških ulicah padlim in ranjenim globoko svoje sočutje ter so jim darovali 50.000 rubljev.

Maksim Gorki prost.

Peterburg, 2. februarja. Maksim Gorki je prost. Govori se, da je car zapovedal oprostiti Gorkega na željo carice. Po vsej Rusiji je prepovedano igrati Gorkega igre.

Nemiri v Varšavi končani?

Varšava, 1. februarja. Po tridnev nih nemirih je danes zopet deloma nastal mir, dasi je bilo še nekaj spopadov. Med zadnjimi pouličnimi boji so bila poškodovana vsa skladišča in ubiti brezštevilno oken. Delavci so z barikade streljali na vojake; tudi skozi okna se je streljalo. Uradno poročajo, da je bilo v Varšavi ubitih 60. ranjenih 669 in prijetih 300 delavcev. Na glavnih točkah mesta je dobilo vojaštvo že popolno oblast nad vstaji.

Iz Krakova poročajo, da ondi širi socialnodemokratska stranka oklice, naj se zbirajo doneski za kruh in orožje stavkajočim v Varšavi.

Varšava, 2. februarja. Varšavski generalni guverner je prepovedal vsako zbiranje na cestah, trgih in v hišah zasebnikov. Vsako zbiranje bo razgnala policija ali pa vojaštvo. Kaznovan bo vsakdo, ki bo imel ali prodajal brez oblastvenega dovoljenja orožje. Pri demonstracijah se morajo takoj vse osebe odstraniti z mostovžev in od oken. Lastniki in eskrbniki hiš so seodgovorni, če se bo s streh streljalo ali metalo kamenje in oklice. Kdor se ne bo ravnal po teh ukazih, bo kaznovan z zaporom do treh mesecev, oziroma z denarno kaznijo do 500 rubljev.

Varšava, 2. februarja. Železniško progo Varšava-Dunaj straži vojaštvo.

Protestni shod.

Včeraj dopoldne je bil v Lvovu shod, na katerem je bilo približno tisoč dijakov. Pozdravili so revolucijo kot znamenje svobode proti carjevi oblasti in izjavili, da hočejo posvetiti vse moči splošni svobodi. Delavski zastopnik je povdarjal slogo delavstva z dijaštvom. Dijaki in delavci, tisoč mož, so nato priredili spreved po mestu. Nosili so rdeče zastave z napisom: „Živela prekucija!“ Policija je zaman poizkušala zapleniti zastave. Pred spomenikom Mickiewicza se je množica razšla. Malemu številu izgrednikov se je pa posrečilo, da so pred ruskim konzulatom vprizorili mačjo godbo.

V slavaostni dvorani framasonske lože „Veliki orient“ (1) v Parizu je bil včeraj zvečer protestni shod proti Rusiji in francosko-ruski zvezi.

Po deželi.

V Lodzu še traja splošna stavka. V Jekaterinoslavu so pričeli stavkati črkostavci. Vlada tiskarna objavlja doše najnovejše brzojavke. V malem mestu Krynke je kakih 2000 oseb oplenilo pošto, mestno hišo in nekaj prodajal z vinom. Tudi telefonsko zvezo so potrgali. Pozvano je bilo vojaštvo. V Homelu je bil shod rokodelcev. Policija je pričela streljati. Ena deklica in štiri druge osebe so bile ranjene. Stavka ondi še traja. V Kovnem je stavka že končana. V Vilni so zasledili tajno tiskarno. Iz Vilne je odposlanih 15.000 poljskih vojakov, da se ne združijo s stavkajočimi. V Jekaterinoslavu je stavka tiskarjev. V Libavi deloma zopet delajo. V Samari črkostavci delajo, ker so dosegli nekaj koncesij. V Mitavi se stavka končuje. Gospodarji so dali delavcem nekaj poboljškov. V Kališu je splošna stavka, istotako v Šavli. „Schlesische Zeitung“ poroča: Včeraj, dne 1. febr., so se pričeli nemiri v dombrovskem okraju ob prusko-ruski meji. Delavci v Sosnovici so zjutraj še delali, a potem prenehali z delom. Korakali so po mestu in prisilili policijskega stražmojstra, da je korakal z njimi. Došel je v mesto tekom dne kazashi polk. Pruska vlada je zastražila železniški most z orožništvom, ker ji je sporočil ruski orožniški stotnik, da nameravajo delavci razrušiti most, ker se boje, da bi posredovalo za mir prusko vojaštvo.

Stavka inženirjev.

„Društvo inženirjev“ v Peterburgu je sklenilo, ustaviti dela za vlado, ako vlada ne dá pismenega zagotovila o reformah.

Moskovski občinski zastop za odpravo cenzure pri poročilih o sejah.

Moskovski občinski zastop je sklenil resolucijo, v kateri zahteva, naj se odpravi cenzura pri poročilih o sejah občinskih zastopov. O seji moskovskega občinskega sveta dne 27. januarja niso namreč listi priobčili nikakega poročila, ker je to prepovedala cenzura.

Dr. Masaryk.

Čehi imajo svojega Don Kihota. Imenuje se dr. Masaryk. Njegov Sancho Pansa se pa piše za dr. Drtina Masarikovi otroci so razširjeni po vseh slovanskih deželah naše države. Na Hrvaškem se zbira ta familijska krog dr. Korporacija in dr. Kristofa, pri nas pa krog dr. Lončarja in Dermota. Prav je torej, da si včasih pogledamo tega plodovitega očeta. Njegovega duha nam kaže tale zgodba:

Dne 30. januarja je imel Masaryk v političnem klubu češke ljudske stranke shod, kjer je govoril o ruskih razmerah. Po angleških virih, kakor je sam pravil, je silno kritikoval ruske razmere, češ, da je tam rop, tatvina na dnevnem redu — vse delo carskih kreatur. Angleži lažejo o Rusih kar morejo; tega seveda ni pravil. Dejal je pa, da je delavsko gibanje, ki ga vodi Gapon, ruski revizionizem, podoben Bernsteinovemu gibanju med nemško-socialno demokracijo. „Za vsacega mislečega človeka je carizem na Ruskem odpravljen. Mi napredni Čehi imamo dovolj vzroka, da izjavljamo: Proč s carizmom!“ S temi besedami je končal. Poslušavcev je bilo 40 odstotkov židov!

Rusko-japonska vojska.

Ofenziva Kuropatkinova ponesrečila?

London, 1. februarja. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia od 31. januarja: Kuropatkinov poizkus, da bi na obokih objel japonsko armado, se ni posrečil. Njegova glavna pozicija napravlja tukaj vtis, da ni verjetno, da se bo moral z vso armado umakniti do preko Mukdena. Pozitiven uspeh japonskega prodiranja je, da je moral Kuropatkin v okrogu približno 9 milj od Hejkontaja ostaviti vse pozicije. V sled zamrznjene zemlje in silnega mraza sedaj ni možno graditi nove utrdbе, oziroma bivališča. Ruske izgube v bojih od dne 25. do 29. jan. se cenijo sedaj na 36 do 42 tisoč, izgube Japoncev na 7000. Rusi so ostavili na bojišču 10.000 mrtvih.

Ta vest pač ne bo dobesečno resnična. Ojama bi gotovo sam hitel s priobčenjem takega uspeha.

Tokijska poročila pripovedujejo, da so se Rusi umaknili v divjem begu, z veliko odločnostjo zasledovani od Japoncev. Rusi so se po teh poročilih umaknili 12 kilometrov severno od Chodasa. Največ je baje trpel Stackelbergov kor. Japonci so dobili pomoč od N-gij-ve armade. Japonski maršal Ojama označuje Miščenkovo napad za jako junašk.

Kljub povelju, da naj se ustavi boj, divja bitka menda še pri Sankiapu, na utrjeni postojanki japonskega levega krila. Brzojavka iz Mukdena pravi, da so baje Rusi vzeli že zunanje okope te utrdbе.

Kuropatkin je poslal poročilo, iz katerega je razvidno, da so se Rusi umaknili le iz nekaterih v zadnjih bojih Japoncem vzeti pozicij.

Kuropatkin poroča 30. januarja: Danes je ogenj našega topništva užgal Sandepu. Na fronti armade je artiljerija obstreljavala sovražne kolone. Dne 28. januarja so Japonci cel dan obstreljavali vasi Kejgontej in Toupao. Zvečer so pričeli ofenzivo ter so od 10. ure zvečer do polnoči napadli 4krat; vsi napadi pa so bili odbiti vsled našeg streljanja. Šele ob dveh zjutraj je došlo povelje, umakniti se iz vasi in naše čete so se pričele umikati.

Dne 31. januarja poroča Kuropatkin: Naša artiljerija je obstreljavala Sandepu z uspehom. Iz zrakoplova smo opazili, da Japonci zapuščajo del Sandepua ter se umikajo proti zapadu. Japonci se v vsi naglici utrjujejo. Na našem levem krilu so napadli Japonci včeraj ob treh zjutraj naše predstraže na nekem klancu, 20 vrst od Cinkehena; pri tem so doznali, da je na vznožjih 10 japonskih kompanij. Naše predstraže so se umaknile. Ko so pa dobile pomoč, so zopet zasedle klanc. 39 Japoncev je bilo ujetih, 8 ranjenih, poleg tega smo zaplenili še orožje in strelivo. Mi smo izgubili 15 mrtvih in 34 ranjenih.

Nadalje poroča Kuropatkin še z dne 31. januarja: Ob 5 uri zjutraj je napadlo nekaj japonskih bataljonov iz Sandepua vas Bajtajce. Naše čete so sovražnika odbile. Na naši strani so ubiti trije vojaki in ranjena dva podčastnika. Po dnevi je obstreljavala naša artiljerija več japonskih oddelkov na jugo-vzhodu od Sandepua. — Naše levo krilo je v gorah. Ponoči je 25 stopinj mraza.

Rusji prijazni listi sodijo, da zadnji dogodki niso bili Kuropatkinova ofenziva, ker on sam dobro vé, da njegova armada sedaj še ni polnoštevilna. Okolu 150.000 Rusov pride šele mesca aprila na bojišče. V centru in na levem krilu se res ni prav nič izvršilo. O splošnem umikanju Rusov ni govora. Desno krilo Gripenbergovo je res šlo preko Hunho, levo krilo pa je še 29 ali 30. jan branilo Bajtace, ki leži le 3 vrste severno od Sandepu. Če se povsed Gripenberg umakne, pride le v svoja utrjena stališča nazaj. Napram zopetnemu kričanju Rusiji sovražnih listov o „novi veliki zmagi“ Japoncev moramo biti jako previdni.

Zadnja nasprotujoča si poročila se glase:

Tokio, 2. februarja. Tu mislijo, da je po zadnjih izgubah pri Hejkontaju ruska armada tako oslabiljena, da se bo lahko izpremenila vsa fronta. Japonci so se polastili ruskih jarkov. Novih jarkov delati pa ni mogoče, ker je zemlja vsa zmrzjena.

Peterburg, 2. februarja. Vkljub zadnjim neuspehom napredujejo Rusi pri svojih operacijah na jugu.

Japonski poveljniki.

General Nogi se še ne vrne na Japonsko. Kamimura je 31. jan. zopet nastopil službo. — Dne 6. t. m. se zopet ukrca Togo na svoje brodovje. Kake narčte ima, se ne ve.

Novo rusko brodovje.

London, 1. febr. Nekdanji predsednik ameriškega jeklenega trusta ter sedanjí predsednik betlehemske jeklene družbe, Charles Schwaab, se je napotil v Peterburg, da ondi predloži vladi proračun za popolnoma novo vojno brodovje.

Ranjeni ruski generali.

„Petit Journal“ poroča, da je general Kuropatkin ranjen. Tudi Miščenko je ranjen, in sicer precej resno. Kroglja mu je prodrla koleno ter zdrobila kost. General Kondratovič je ranjen na prsih. Kroglja je obtičala v hrbtu, a so jo že odstranili. Tudi polkovnik Andrejev, poveljnik divizijskega štaba je na glavi težko ranjen.

Ruski ujetniki.

„Daily Telegraph“ poroča iz Tokia 31. m. m.: V zadnjih bojih ob Šahu so Japonci ujeli 1500 Rusov.

Izgube Okuove armade.

Dopisnik Reuterjevega urada poroča 29. m. m.: Po uradni statistiki je umrlo v bolnišnicah Okuove armade od 1. maja do 1. decembra 1904 od 24.642 bolnikov 40, za legarjem jih je obolelo 193, 342 na driski in 5070 na beriberi. Padlo jih je od Okuovih čet v času od 6. maja do 19. decembra 210 častnikov in 4917 mož, ranjenih je bilo 713 častnikov in 20.337 mož.

Mikadova zahvala.

Reuterjev urad poroča iz Tokia: Cesar je izdal na Ojamoto armado dnevno povelje, v katerem izreka četam svojo zahvalo za priborjeno zmago nad premočjo v zadnji bitki. V odgovoru je dejal Ojama, da so se čete po dnevi in po noči pri najsilnejšem mrazu borile uporno.

Japonske izgube.

Rudolf Fabel, ki se je povrnil iz Koreje na Dunaj, pripoveduje, da so imeli Japonci v prvem zavratnem ponočnem napadu na rusko brodovje v Port Arturju vse drugačne izgube, nego se je mislilo v Evropi,

kamor so Japonci in njih zavezniki naznanjali, da ni njih brodovje pri tem napadu prav nič trpelo. Fabel pripoveduje, da vlačijo Japonci vse poškodovane ladje v luko Cemulpo, kjer jih popravljajo. Po istem napadu moralo je v to luko 75 odstotkov ladij japonskega brodovja radi poškodb.

Japonci naznanjajo ruski vojski revolucijo v Rusiji.

„Novoje Vremja“ poroča iz Mukdena, da so Japonci metali ruskim prednjim stražam letake o ruski revoluciji, kar je napravilo velikanski vtis na celo rusko armado. Ti letaki govorijo, da se nahaja vsa Rusija v krvavem boju. Armada naj tedaj ustavi vsak nadaljni boj.

Ne bo še miru.

„Standard“ poroča: Bojevniki mirovne ideje, William Fox, je dobil sledeče pismo od carjevega privatnega tajnika, ki mu odgovarja na njegov predlog, naj se poravnava spor med obema narodoma potom razsodišča: „Carsko selo, 24. januarja. Odgovarjajoč na Vaše cenjeno pismo, z dne 30. decembra 1904, Vam moram izjaviti, da po mojem mnenju, če tudi je misel na mir vsakomur simpatična, za Rusijo še ni prišel trenutek, misliti na mir pod kakim pogojem, kaj šele o njem govoriti. Z ozirom na dejstvo, da Rusija odpošila sveže kopne in pomorske sile, ki naj stopijo nasproti sovražniku, bi sprejeli tu z največjo antipatijo vsak poziv za razsodišče, ali kako drugo vmešavanje, z ozirom na mirovne pogoje, ki naj bi jih sprejela Rusija. Sicer se Vam pa za Vaš dobri namen prisrčno zahvalimo.“

Hohenzollernski princ Karol Anton

se je, kakor poročajo iz Londona 28. m. m. iz Port Arturja vrnil v Ljaojan.

Zaplenjen parnik.

Reuterjev urad poroča iz Tokia 1. t. m.: Parnik „Siam“, ki je vozil premog v Vladivostok, je bil zajet pri Hokkaido.

Državnozborsko zasedanje.

Brez debate je državni zbor sprejel predlog imuniteta odseka, da se izroče sledeči poslanci: Danielak, Heider, Choc, Bečvar, Reichstädter (2 slučaja), Žitnik, Fresl (2 slučaja) in Fijak (2 slučaja). Zbornica ne bo imela sej do ponedeljka. V ponedeljek se bo pričelo posvetovanje o zakonu o vojaških nevinosti. ta predloga bo najbrže rešena že v torek. Za torek zvečer sta sklicana železniški in vinorejski odsek. Proračunski odsek bo danes razpravjal o ref. predlogi. Delegacije bodo zborovale šele jeseni. Do srede marca bo zboroval državni zbor, potem bodo štiri tedne zborovali deželni zbori, nakar bo do poletnih počitnic zopet zboroval državni zbor.

Z ozirom na vesti, da nastane v državnem zboru zopet večina desnice, je izjavilo več voditeljev na desnici, da nikdo ne misli ustanoviti trdne večine. Poljska stranka in vlada sta nasproti tej misli. V Avstriji je sedaj mogoče vladati le po kompromisih. Baron Malfatti je izjavil, da je pri posvetovanjih z italijanskimi poslanci baron Gautsch hotel le poizvedeti mnenje Italijanov o italijanskem vseučiliškem vprašanju. O vladnih namerah ni rekel niti besedice. Zbornica se bo na vsak način bavila z vprašanjem italijanskega vseučilišča še pred Velikonočjo. Baron Malfatti je rekel, da pravoslovne fakultete ne bodo premestili v Trst. Danes je pozval baron Gautsch k sebi češke voditelje. Gautsch baje takoj prične pogajanja o spravi med Čehi in Nemci. Nemci hité izjavljati, da ne bodo pričeli pogajanj o spravi drugače, kakor da se bodo ta vršila v znamenju delitve Češke. Brez omejitve obeh narodnostij ni misliti na notranji češki uradni jezik.

Hrvatje s Košutom?

Reka, 1. februarja. Hrvaški državni poslanec Ferri se je izrazil: Za Hrvate bi bilo najbolje, da korakajo sedaj s Košutom, nego proti Košutu. Pogoj zato je popolno priznanje politične individualitete Hrvaške in pospeševanje narodnih prizadevanj Hrvatov. Mogoče je, da se bo poizkusilo še enkrat s Szellom, končno pa pridejo Košutovci gotovo do zmage, ker je koalicija ogrske katoliške ljudske stranke z liberalci popolnoma nemogoča. Če hrvaški posl. še dalje vztrajajo v liberalni stranki, tedaj delajo politiko, kakršno na Dunaju žele. Če pridejo Košutovci do vlade, bo treba nove hrvaško-ogrske nagodbe, nagodbe, ki bo dala Hrvatom popolno narodno prostost in ki bo Dalmacijo pridružila Hrvaški. Če potrebe tega vladajoča stranka ne bo uvidela, tedaj bodo Hrvatje delali nato, da se nagodba popolnoma razruši.

Po volitvah na Ogrskem.

„Pesti Naplo“ poroča, da bo poizkušal grof Julij Andrassy ustanoviti v ogrski zbornici novo stranko z natančnim načrtom. Stranka se bo imenovala „desnica“ Andrassy upa, da bodo v tej stranki liberalci,

dissidenti, 5 do 6 članov katol. ljud stranke Banfiyeva stranka in kakih 40 poslancev neodvisne stranke Desnici po pripadalo 240 poslancev.

Zveza Hrvatov in Srbov v Dalmaciji.

V Dubrovniku je bil 1 t. m. sestanek voditeljev hrvaških in srbskih strank. Sklenili so, da bodo v dalmatinskem deželnem zboru nastopali Srbi in Hrvati složno.

Francoski senat.

Francoski senat je odobril prvih 16 postavk o dveletni vojaški službi. Bivši francoski ministrski predsednik Combes je bil izvoljen za predsednika demokratične stranke v senatu. Ko je prevzel predsedništvo, je naglašal da se morajo izvesti načela prejšnje vlade. Sedanje ministrstvo se mora pozvati k izjavi, da bo vladalo le z republikansko večino.

Dnevne novice.

Devetdesetletnico svojega rojstva bo jutri praznoval biskup Josip Juraj Strossmayer. Bog veleodličnega sina hrvaškega naroda ohrani še mnogo let!

Dr. Dečkovo zagovor v zadnji „Domovini“ ga še ne more dovolj oprati. To je le pesek v oči nerazsodnim bralcem. Dr. Dečko pravi da to ni nikak „kšeft“, če prodaja par sežnjav travnika vladi za gimnazijo. No, gospod doktor, pri kupnini resimate velikega dobička, ker ga tudi pričakovali niste, pač pa ste imeli sledeči načrt: Mimo svojega posestva sem si že speljal novo okrajno cesto, ob tej cesti postavi vlada na mojem svetu gimnazijo, moji travniki postanejo draga stavbišča i. t. d. Ali ni to lep „kšefek“, če Vaše posestvo dobi po gimnaziji dvojno vrednost. —

Laži trosi nekdo po zadnji „Domovini“. Tam smo namreč čitali v poročilu o občnem zboru celjskega Sokola da je bil dr. Dečko izvoljen častnim starostom. Mišlili smo, da je to kaka protidemonstracija proti napadom na dr. Dečka in smo že hoteli posvetiti „Sokolom“ nekaj vrstic. Vendar se nam je zdela ta vest skrajno neverjetna, zato smo poizvedovali kako in kaj. Dobili smo odgovor, da je ta vest neresnična — in ker jo je sigurno priobčil mož, ki je bil na občnem zboru, podla laž, — prijavljena zgolj z namenom, da se svetu pokaže češ: Glejte radikalno celjsko sokolstvo se strinja z dr. Dečkom, kaj boste potem zabavljali, sitni klerikalci! — Upamo, da prihodnja „Domovina“ svojo neresnično vest prekliče in lažnjivemu dopisniku svoje predale zapre, ako hoče ostati v vrsti poštenih časnikov.

Celjski „Sokol“ je izvolil na svojem letnem občnem zboru dne 28. m. m. sledeči odbor: starosta dr. Karlovšek, podstarosta dr. Gvidon Sernec, načelnik omar Jože Smrtnik, tajnik Karol Govekar, blagajnik Mirko Meglič in odbornikom dr. Janko Sernec, Fr. Lončar, Maks Detiček, dr. Stiker, namestnikom: g. Zabukušek, Pavel Detiček, Jager. Ker se je dosednji starosta odpovedal vsaki izvolitvi staroste, izrekel mu je občni zbor svojo zahvalo za delovanje v „Sokolu“. O kaki zaupnici, kakor je pisal „Slov. Narod“, pa ni bilo govora, tudi kar je pisala „Domovina“, da je bil dr. Dečko izvoljen častnim starostom, ni resnično in se nam zdi, da je tako pisarenje lista „Domovine“ pač smešno. Res lepe poročevalce ima ta list, ki trosijo neresnice v svet.

Imenovan je gospod dr. Ivan Hubad za zdravnika v Toplicah na Dolenjskem

Umrli je včeraj, 2. t. m., č. g. Janez Železnikar, zlatomašnik in beneficiat v Št. Vidu pri Brdu. Pokojnik je bil rojen v Cerkljah pri Kranju 15. maja 1820. in v mašnika posvečen 31. julija 1847. Služil je za kapelana na raznih krajih. Iz Šmarjete na Dolenjskem je prišel l. 1879. za beneficiata v Št. Vid, kjer je kljub visoki starosti opravljal do zadnjega časa svojo službo. Pogreb bo jutri ob desetih dopoldne. — Umrli je v Rimu zagrebški župnik sv. Marka č. g. dr. Stjepan Boroša, odličen pravaš. — V Mavkinjah na Goriškem je umrl č. g. vikar Anton Keber. — V Gorici je umrla gdč. Pavlina Slokar,

kandidatinja III. tečaja na goriškem ženskem učiteljsku. — Umrli je v Trstu gospa Polonija Matijević, doma iz Kamnika. Svetila jim večna luč!

Nemškonalna revolucija v Celovcu? „Reichspost“ prinaša iz Celovca grozno poročilo. Č. g. Dobrovc je meseca novembra l. l. povodom krsta otroka „Mirovega“ urednika, pri katerem sta kumovala dr. Breic s soprogo, krst slovenski imatrikuliral. Raditega piba „Reichspost“, kakor bi morala nastati v Celovcu revolucija, a v Celovcu je vse mirno. Tudi zagrizenci pri „Reichsposti“ se bodo morali navaditi, da smo Slovenci v Avstriji enakovreden narod.

Pianist g. Anton Foerster v Berlinu, odlični virtuoz, sin gospoda profesorja Antona Foersterja, je te dni priredil koncert v Hamburgu. Vsi hamburški listi so polni navdušene hvale za umetniška njegova prednašanja. Umetniški kritiki soglašajo v tem, da je gospod Anton Foerster izreden umetnik. Na take izjave smo tudi Slovenci lahko ponosni, ker gosp. Foersterja lahko prištevamo med svoje.

Vegova slavnost na Dunaju bo v sredo 15. junca t. l. v veliki krasni dvorani Beždekovega hotela „zur Post“, Dunaj I. Fleischmarkt 16. — Pevske vaje za to slavnost se pričnejo v ponedeljek, 6. svečana, ter bodo vsak ponedeljek in sredo od 7. do 9. ure zvečer v mali dvorani „Slovanske Bisede“, I. Fleischmarkt št. 16 (vhod Drachengasse 1—3.) Pevovodja je g. Vinko Krušič (pevovodja „Zvezde“), katerega so zastopniki slovenskih društev na Dunaju enoglasno izvolili za pevovodjo Vegove slavnosti. — Odbor za prireditve Vegove slavnosti prosi vse častite pevke in pevce na Dunaju, da se blagovole v kolikor možno mnogobrojnem številu udeleževati točno in vestno teh pevskih vaj. — Slavna predsedništva slovenskih akad. društev so objavila gledati na to, da se ta slavnost povzdigne na kolikor možno najvišji nivo; zato je upati, da se bodo gg. pevci akademiki požrtvovalno udeleževali teh pevskih vaj in da bode vsak slovenski pevec na Dunaju smatral za svojo domoljubno dolžnost, sodelovati pri tej slavnosti.

Deklica se smrtno pobila. V Gorici je dveletna hčerka gostilničarja g. Al. Bensa padla s skale ob Sočinem bregu in se je ubila.

Vojaska vest. 20. bataljon lovcev pride iz Judenburga v Trst prihodnji tork.

Iz Solnograškega se nam poroča, da je zima undi silno ostra. Snega je padlo nad 1 m. Strašna burja, katera je vihrala od 26. do 28. m. m. nanesla je velikanske zamete. Za delavce pri železnici je dober zaslužek.

Smrtna kosa. Iz Cresa pišejo: V torek dne 24. t. m. umrl je v samostanu v Privčluki v Dalmaciji č. g. Fran. Sablić, duh. pomočnik v Cresu v najlepši mladeniški dobi 30 let. Pokojni je že mnogo časa bolehal ter je bil odšel v Dalmacijo, da si ob tamošnjem milem podnebnju pridobi zgubljeno zdravje, kjer ga je pa zatekla neusmiljena smrt.

Štajerske novice.

Š Moška podružnica sv. Cirila in Metoda za Trbovlje in okolice ima letni občni zbor v nedeljo, 12. svečana ob 4. popoldne v gostilniških prostorih gosp. Kosa. Žeteli je obilne udeležbe.

Š Smrtna kosa. Iz Ljutomer se nam poroča, da je umrla mati odlične rodbine gospe Frančiška Razlag, rojena Forrer, stara 80 let. N. v m. p!

Š Jubileja. Na Krapji pri Ljutomeru sta dne 28. jan. zakonska Josip in Katarina Karba obhajala srebrno poroko. V njuni hiši se je svoječasnno uprizorila navidezno gostija za sluko v znano delo „Oesterreich-Ungarn in Wort und Bild“. Tako je stavljenčeva hiša prišla v imenovano knjigo v oddelku za Štajersko. Imenovanec je poljedelec znan po nekaterih gospodarskih shodih, n. pr. v Žalcu, v Mariboru. — V Babincih pri Ljutomeru je dne 2. febr. 1845 v zakonski stan stopil in gospodarstvo prevzel Jožef Karba, oče zgoraj omenjenemu jubilantu. Letos na Svečnico je poteklo dolgih 60 let odkar imenovanec nepretrgoma samostojno gospodaril. Pri delu ga podpirata dva sina in hčerka. Izmed ostalih otrok eden je župnik v Zrečah, drugi slušbuje kot drž. uradnik na Dunaji, tretji deluje v Gornji Radgoni. Starček je vdovec, duševno mladeniški čil, a tudi telesno razmeroma krepak. — V Karbove hiše, t. j. na Krapje in v Babince zahaja poleg drugih dobrih časnikov tudi po en list dnevne izdaje „Slovenca“. Zavaljo tega bodi pristavljena obestranska želja: Jubilantom še mnega in srečna leta!

Š Farna cerkev v Celji je dobila na Svečnico lep nov kip brezmadežnega Spočetja, ki je postavljen na evangelijski strani presbiterija. Kip je nabavila tukajšnja Marijina družba. Z veliko slovesnostjo se je vršilo blagoslovljenje na Svečnico popoldan.

Š Celjsko pevsko društvo je priredilo na predvečer Svečnice svojo predpustno veselico, ki je bila ob lepem sporedu jako lepo obiskana. Zabava je bila nepriliena, domača, zato tudi živahna.

Š Nemški narodni kolek so dobili tudi celjski Nemci. Radovedni smo, če bodo goreči nemški uradniki tako vestni proti temu koleku, kakor so bili proti slovenskemu kojega so po poštah predpisih z dopisnic trgali.

Š Slovenska zmaga. Pri občinski volitvi v Opitnici so zmagali Slovenci v dveh razredih kljub nezaljšani agitaciji nasprotnikov. Vsi učitelji so nemčursko volili. Slava našim!

Ljubljanske novice.

Ij Podgorškova afeta. Gospod župan Hribar je razveljavil sklep obč. sveta, ki je določil penzijo g. Podgoršku. Čuje se, da namerava nekaj obč. svetnikov odstopiti.

Ij Nova restavracija v tivoliskem gozdu. Po Ljubljani se govori, da bodeta na sišenskem vrtu ob razgledu zgradila gg. brata Zaja moderno restavracijo, nekako drugo „Švicarijo“.

Ij Kdo je lastnik. Pred par dnevi je prinesel neki možki v Delakovo gostilno v Udmatu okrog 50 kg ječmenčka, ter ga tam popustil. Našel ga je bil domov grede na Zaloški cesti. Lastnik naj se oglasi v omenjeni gostilni.

Ij Pogrešajo od 27. grudnia l. l. 11 let starega šolskega učenca Josipa Primotža Oskrbnik Valentin Uršič, stanujoč v Rožni dolini na Glincih št. 167, prosi naj se ga obvesti, ako se dečku pride na sled.

Ij Ogenj. V sredo zvečer je nastal ogenj v domniku na sv. Petra cesti št. 20. Požarna bramba je prišla takoj na lice mesta in ogenj udušila.

Ij Prememba posesti. Posredovanjem konc. urada za prodajo posestev g. J. N. Plautza je gospa Marija pl. Zebich roj. Ničman, soprega podpolkovnika, prodala svojo hišo na Starem trgu št. 4 zakonskima g. Jožefu in gospej Ivani Petkosig za 67.000 kron.

Ij Igra na Rakovniku. V nedeljo, dne 5. t. m., se predstavila ob 5. uri popoldne na Rakovniku krasna igra: „V Izraelu“. Med dejanji igra domača godba. Kdor nima listka od zadnjič, ga dobi na porti.

Ij Nesreči. Z rešilnim vozom so v četrtek zvečer prepeljali z južnega kolodvora Franceta Kunsta, delavca iz Hrastnika. Kunst je prišel pod stroj premogarske železnice, ki mu je zdrobila levo roko in zlomila več reber. — Antonu Kešu, pet let staremu posestnikovemu sinu iz Kušaka, je padla na noge truga s kamenjem in mu obedve noge zdrobila. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v d. želzno bolnišnico.

Ij Prememba posesti. Druškovičovo hišo Pred škofijo je kupil gostilničar g. Matevž Zadnikar za 48.000 K.

Ij Praznik sv. Frančiška v salezijanskem zavodu na Rakovniku je lepo uspel. V nedeljo po sv. maši so se začele vrstiti skupine salez. sotrudič. Vsako uro so se menjavale, nekateri pa so celo od jutra do večera ostale na Rakovniku. Prišel je tudi presv. g. knezoškof. Po cerkveni slavnosti so se sotrudički in sotrudičnice podale v salezijansko gledališče. Godba gojencev, petje in govori so zabavali zbrane goste. Najprej je vlč. g. dr. Janežič omenil pomen dveletnih salez. shodov. Nato je govoril vlč. g. pater Žužek iz družbe Jezusove, o don Bosku, o salez. družbi in v goji ter dokazoval, kolikega pomena je verska vzgoja. Veliko smeha je vzbudil javen pogovor z urednikom nepoznanega časopisa, ki je zaključil veselo zabavo.

Ij Za kruhom. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 84 Slovencev, nazaj je pa prišlo 14 Hrvatov in 4 Makedonci. — S Hrušice sta prišla dva Hrvata, v Podbrdo se jih je pa odpeljalo 30.

Ij Poročilo o plesu slovenskih planincev priobčimo jutri. Prodaje so se vse vstopnice. Obiskovalcev je bilo nad 1300.

Ij Tuji v Ljubljani. Meseca januarja t. l. je došlo v Ljubljano 2552 tujcev, za 470 več kot v prejšnjem mesecu, in za 285 več kot v istem mesecu lanskega leta. Od teh se jih je nastanilo v hotelu: „pri Slonu“ 689, „pri Maliču“ 420, „Lloyd“ 222, „pri južnem kolodvoru“ 153, „pri avstrijskem cesarju“ 135, „Strukelj“ 101, „Ilirija“ 96, „Grajzer“ 112, „bavarski dvor“ 86, v ostalih gostilnah in prenočiščih 538.

Ij Od volitev z Ogrskega se je v torek pripeljalo zadnjih 150 mož in 6. častnikov c. in kr. pešpolka št. 27.

Ij Nepošten hlapec. Trgovca Jurij Marenc na Dolenjski cesti št. 16 sumil je že delj časa, da je njegov hlapec Franc Mlakar nepošten. Hlapec si je v sredo na vse zgodaj naložil v vrečo 17 kilogramov kaše in 11 kilogramov riža v vrednosti nad 30 K. Vse to je dal Janezu Križmanu, da odnese. Križmana so na cesti proti Laverci zasačili in z Mlakarjem vred zaprli.

Ij Umrli je danes opoldne gospodična Dragotina Gnejzda, sestra rajnega profesorja Gnejzde. — Umrli so v Ljubljani: Ana Pauer, pekovega mojstra hči, 1 leto, sv. Petra cesta 48. Ciril Zupan, mizarjev sin, 6 mesecev, Rožne ulice 31. V hiralnici: Gregor Mausar, delavec 50 let. V bolnici Marjeta Bitenc, dnarica, 56 let. Ana Planko, gostija, 54 let. Uršula Premrov, gostija, 61 let.

Ij Tiskarski škrt nam je v notici o garnizijskem večeru v „Narodnem Domu“ napravil čudno pomoto. Postavljeno je namreč, da se dame presijo, naj pridejo v „narodnih“ toaletah, dočim je samoočebi umevno, da se mora glasiti v navadnih toaletah. — V listku od srede v 2. predalu 11 vrsta od zgoraj in 9. vrsta od spodaj bari prav mesto simbulističn in simbuliz'm obakrat šprizit'm

Razne stvari. Najnovejše.

Dvojni roparski umor. Po ročali smo, da sta v Krču pri Pragi zakonska Valeš umorila in oropala Matildo Hanzley in njenega zaročenca Takacsja, ki sta stanovala pri njih. Pred praškimi policniki sta bila v torek zakonska Valeš obsojena na smrt, Franciška Jelinek, ki jima je pomagala pa na sedem let težke ječe. Morilca ne bodeta priporočena cesarjevi milosti. — Most se podrl. V Peterburgu se je podrl most, ko se šli čezenj dragonci. 50 mož je padlo na led. Enega moža pogrešajo. Nesreče je kriva malomarnost mestne uprave, ki mostu ni popravljala.

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo Slovenec izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Lov na mažarske roparje. Rakek, 3. febr.

Našim orožnikom se je v soboto naznanilo, da sta na poti v Rakek dva roparja, ki sta na železnici med Delnicam in Brodom v kupeju nekega trgovca oropala za 4600 gld. Takoj se je tukaj ukrenilo vse potrebno za sprejem. Lopova sta se pripeljala naravnost pred kolodvor, stopila sta z voza in šla v vas, kjer sta kupila nekaj mesa in vina. Takoj potem sta se odpeljala z najetim vozom zvečer ob 6 uri proti Logatcu. Dgovorjeno je bilo z voznikom do Vrhnike nič ustaviti. Ravno pred sodnijo v Logatcu, so jih pričakovali orožniki. — Ko bi g. stražmojster tako hladnokrvno z svojimi orožniki ne postopal, gotovo bi kri tekla. Ko je voz bil ustavljen, je g. stražmojster lopovu revolver nastavil na prsa. To se je tako hitro in v hipu zgodilo, da sta oba lopova, ki sta celi čas vožnje revolverja v rokah pred saboj držela — ves pogum izgubila, ter vrgla orožje od sebe. Našli so pri njih 4000 gld., 600 gld. že manjka. Na Rakek je pripeljal vozaik lopova notri iz Broda — 78 kilom daleč — ne da bi le enkrat med potjo krmil. Lepo je od naših orožnikov, da se je stvar tako gladko brez najmanjšega hrupa vršila.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 3. februarja. Tisza je bil danes pol ure pri cesarju. Podal je cesarju pismo demisije celega kabineta. Nato je bil jako dolgo pri cesarju grof Julij Andrássy. Čuje se, da je od cesarja sprejel mandat, naj sestavi novo ogrsko ministrstvo.

Krakov, 3. februarja. Tu je bil včeraj protiruski shod. Govoril je poslanec Daszynsky. Udeležnikov je bilo 3000. Zborovalci so hoteli zažgati sliko ruskega carja, a je policija to preprečila. Policija je s sabljami razgnala množico. Ranjenih je več oseb.

Dunaj, 3. febr. Danes je bil tu shod rusinskih dijakov, ki so protestirali proti carizmu in izrekli stavkujočemu delavstvu simpatije. Shoda se je udeležilo več profesorov in drž. poslancev.

Trst, 3. febr. Tu je umrl zdravnik dr. Ferdinand Sterle.

Peterburg, 3. februarja. (Kor. ur.) Car je odobril sklep ministrskega odbora z ozirom na njegov z dnem 25. decembra l. l. izdani manifest. Ministri se naj natančno

drže deločil pri razglasu carjevih ukrepov in postav. Vsaka izprememba postave mora imeti carjevo pritrdilo. Posvetujejo naj se o zakonskem načrtu glede nalog senata in njegove neodvisnosti. Ministrski odbor bo pospešil razprave v zadevi varnosti in pravice od uradnikov oškodovanih oseb. Ustanove se lokalni sodni dvori, loči se justica od generalne prokurature, seje senata bodo v juristiških in administrativnih zadevah javne, istotako bodo javne obravnave v kazenskopravnem, civilnopravnem in disciplinarnem postopanju proti uradnikom. Sestavi se nov kazenski zakonik.

London, 3. febr. Grof Leo Tolstoj se je izrazil, da je veliki knez Vladimir dal povelje streljati na neoborožene ljudi. S tem je storil hudodelstvo. Tolstoj priporoča delavstvu naj bo trezno v svojih nastopih. Tolstoj je kot odgovor na mnogoštevilna vprašanja izdal manifest, v katerem pravi, da se mora Rusija povrniti h kmetijstvu. Vse veleposestništvo naj se odpravi. Vse njihovo za obdelovanje polja sposobno posestvo naj se podržavi. Nihče naj več za veleposestnike ne dela, nihče naj ne vzame v zakup kaj njihovega posestva.

Peterburg, 3. febr. Novi minister notranjih zadev je bil imenovan na predlog velikega kneza Sergija. Kot guverner v Moskvi je bil odločen konservativec.

Tokio, 3. febr. Ojama poroča o bojih od 25. do 29. jan., da so bili Rusi močni 7 divizij. Japonci so izgubili 7000, Rusi najmanj 10.000. Kakor pripovedujejo ujetniki, so bili štirje ruski polki skoro popolnoma uničeni.

Peterburg, 3. febr. (K. u.) Kontre-admiral Dubrovski je s 4 križaricami in 3 torpedovkami na poti proti Madagaskarju. Sledi mu 18 nemških ladij s premogom.

Kodanj, 3. febr. Dne 8. t. m. bo tretje rusko brodovje, obstoječe iz pet velikih bojnih ladij, 3 torpedovk priplulo mimo Sunda zaliva.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm
29.	zveč.	734,5	3,5	moč. zah.	jasno	0 0
3.	zjutr.	734,8	-0,7	sr. jvzh.	obl.	
	2. pop.	735,3	4,4	sl. jug.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temp. -0,8°, norm. -1,5°.

Izjava.

Jaz podpisani Ivan Jebačin, trgovec v Ljubljani, sem spravil v promet „Zboljšano zdravilno kavino primes“ (znamka jugoslovanski grb), katero sem opremil z analizo tukajšnjega kmetijsko kemijskega preizkušališča z dne 25. oktobra 1903, vrhu tega pa tudi z reklamno etiketo: „Po analizi dr. E. Kramerja najboljša“. Vrhu tega se je celó zgodilo, da se je ta kavina primes v „Slovenski gospodinj“ po krivdi moje trgovine nazvala kratko in malo kot „Dr. Kramerjeva kavina primes“ in kot taka celo iz moje trgovine fakturirala.

Priznavam, da je bila vse to nedopustna raba imena g. ravnatelja tukajšnjega kmetijsko-kemijskega preizkušališča, ki se je zgodila seveda brez vednosti tega gospoda, ki z menoj in mojo trgovino ni bil nikdar v nikaki zvezi, temveč mi je zgolj po vesti in dolžnosti izdal jako ugodno analizo glede kakovosti v to svrho imenovanemu zavodu izročnega vzorca moje kavine primesi z dne 25. oktobra 1903. — Obvezujem se vsled tega, da opustim takoj vso imenovano rabo imena g. dr. E. Kramerja v reklamne svrhe.

V Ljubljani, dne 3. svečana 1905.
Prva jugoslovanska tovarna kavinih surogatov:

213 1-1

Ivan Jebačin.

Lepo stanovanje

obstoječe iz treh velikih sob in pritliklino z del. m vrta je v novi hiši na Resljevi cesti št. 26 v II. nadstropju s 1. majem za oddati. Več poizve se na Resljevi cesti 30. 207 3-1

216

Potrtega srca naznanjamo prežalostno vest, da je naša presrečno ljubljena mati, ožir. stara mati in tašča gospa

Franciška Razlag

roj. Forrer

dne 31. prosinca t. l. zvečer prejemša sv. zakramente za umirajoče, po kratki zelo mučni bolezni v 80. letu svoje starosti vdana v voljo božjo izdahnila svojo blago dušo.

Pogreb predrage rajnice bo 2. svečana popoldne ob 3. uri.

Sv. maša zadušnica se bode služila v dekanijški cerkvi 3. svečana ob 7. uri.

V Ljubomeru, dne 1. febr. 1905.

Erna Razlag, učiteljica, Alfons Razlag železniški uradnik, Jakob Razlag c. in kr. stotnik, Adolf Razlag, Vekoslava Zach, roj. Razlag otroci, Izabela Razlag roj. baronica Sieber, snaha, Pavel, Ana in Marija Razlag, vnuki, vnukinji.

Mesto družega naznanila.

Cena škatljici 20 vin. — Manj nego 11 škatljic, ki stanejo 2 kroni, se po pošti ne pošilja.

208 12-1

Prodajalna

v Kolodvorskih ulicah

pripravna za **urarje in zlatarje**, ker se v tej ulici ne nahaja nobena taka trgovina, se odda v najem za majski termin.

Več pove upravništvo „Slovenca“.

Iz proste roke je naprodaj v zelo dobrem stanu 206 3-1

grajščina v Mokronogu.

Poleg te je obširen vrt, 10 oralov njiv, 20 oralov travnikov, 3 orale vinogradov in 500 oralov v lepi rasti različnega gozda.

Natančnejši pogoji izvedo se pri lastniku **Anton Mavsarju** v Mokronogu.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastiška umetniška razstava.

Optiška potovanja po celem svetu v popolni istini. 211

V soboto, dne 4. februarja

Zadnji dan razstave

Zanimiva razstava

Ruske slavnosti

v Toulonu in Parizu.

V nedeljo 5. do vsi. sobote 11. febr.:

Zanimivo popotovanje

cesarskih veličanstev

po Sredozemskem morju.

Odprto vsak dan od 9. ure zj. do 12. in od 2. pop. do 9. zvečer.

Vabilo
na
redni občni zbor
„Hranilnice in posojilnice“ v Robu,
registrirane zadruge z neomejeno
zavezo
kateri se bo vršil
v **nedeljo, dne 12. februarja 1905**
ob 1/23. uri pop. v zadruginih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
 2. Poročilo načelstva.
 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1904.
 4. Volitev načelstva.
 5. Volitev nadzorstva.
 6. Prememba pravil.
 7. Poročilo o izvršeni reviziji.
 8. Slučajnosti.
- 204 1-1

Načelstvo.

Primerno stanovanje

z dvema sobama v bližini stolne ali frančiškanske cerkve 175 5-5

išče mirna stranka

brez otrok, za maj-termin.

Na upravništvo „Slovenca“

Pijte Klauerjev „Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

544 1 50-135

Gospodarski odsek v Doljnem-Zemonu pri Ilirski Bistrici na Notranjskem

daje v najem opekarno

za eno leto, pa tudi za več let.

Opekarna je na lepem kraju, tik državne ceste, dobra ilovica, kupčija ugodna z Reko in posebno z Opatijo. Izredno obilo se proda žlebcev in opeke.

205 3-1

Najemnina po dogovoru.

Več pove gospodarski odsek na Doljnem Zemonu.

C. kr. priv.

tovarne za platneno, namizno in damastno blago

NORBERT LANGER & SINOVI

Šternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n. M.

Zaloga pri

Anton Šarcu v Ljubljani

Sv. Petra cesta štev. 8

specialna trgovina z opremami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih cenah, kakor v tovarni sami.

809 52-38

Samo 6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18, novi hiši „Krajske posojilnice“ nasproti znane gostilne pri „Fgovcu“.

Za ličenje kositernih predmetov, bronzeve imitacije, bronžiranje kipov iz mavca, bronžiranje ograj pri stopnicah, vse v najfinjši izvršitvi, priporočata se **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice.

Vnauja naročila proti povzetju. 245 26 11-10

Leopold Tratnik

pasir v Ljubljani

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom, svojo veliko zalogo **cerkvenih posod in orodja.**

Slavnemu občinstvu pa električna **svetila** in druge kovinske izdelke n. pr.: **križe, sv. razpela** v raznih velikostih, **podobe i. t. d.**

• Priporoča se za obila •

naročila!

189 20-2

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, s očk. denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri izrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako zrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj. I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

18 150-13